

Libanonské inferno

Miloš Balabán

Celý svět aktuálně sleduje dění v libanonském hlavním městě Bejrútu, kde v úterý došlo k výbuchu, jehož síla, která byla tři kilotony TNT, odpovídá asi pětina síly atomové bomby svržené právě před 75 lety na Hirošimu. Výsledkem jsou stovky a možná i tisíce mrtvých, tisíce zraněných a totálně zdevastovaná část města, včetně přístavu.

Podle dosavadních zpráv vybuchl dusičnan amonný v jednom z přístavních hangárů, nicméně objevily se i spekulace, že se jednalo o výbuch výbušnin, které patří organizaci Hizballáh podporované Íránem. Spekulace přiřivil i americký prezident Donald Trump. Podle listu Foreign Policy měl prohlásit, že podle názoru nejvyšších amerických vojenských velitelů se jednalo o bombový útok. Vyšetřování skutečných příčin ovšem nemusí být jednoduché.

V každém případě obrovská exploze přišla pro Libanon v nejnevhodnější chvíli a její dopady mohou být pro něj katastrofální. Nejenže jsou pryč zásoby obilí, ale země je fatálně oslabena i díky epidemii koronaviru. Zdravotnický systém je kvůli němu na pokraji kolapsu, což mimochodem mimořádně znesnadnilo i péči o zraněné při výbuchu.

Libanonem navíc zmítají masové protesty proti dopadům ekonomické krize. Kurs libanonské liry ztratil od září 2019 85-90 procent své hodnoty a vláda není schopná na krizové jevy adekvátně reagovat. Takže výbuch by mohl být klasickým „spouštěčem“ chaosu, násilí a ozbrojeného konfliktu.

Máme co do činění s případem kumulace krizí. V Libanonu existuje permanentní politická nestabilita už od skončení patnáctileté občanské války mezi křesťany a muslimy před třiceti lety. Jejich vztahy jsou napjaté i dnes. Libanon je přitom v hledáčku jak Íránu, který podporuje Hizballáh, tak z tohoto důvodu i Izraele. A hlavně sousedí se Sýrií s ještě stále neukončenou občanskou válkou, která měla za následek milion uprchlých Syřanů právě do Libanonu. Ten se se tak stal zemí s největším počtem uprchlíků na obyvatele na světě.

Takže Evropa i přesto, že je zmítaná covidem musí zpozornět, protože úterní megavýbuch by mohl vést v krajním případě, jež ovšem není vyloučený, i ke zhroucení libanonského státu, což by znamenalo další vážnou komplikaci v blízkovýchodní nestabilitě. Další uprchlická vlna by se pak zřejmě dala do pohybu. Kam by směřovala je zřejmé. Širší humanitární intervence EU, včetně finanční a materiální pomoci Libanonu bude nezbytností.

V této chvíli je ovšem důležité soustředit se na okamžitou humanitární pomoc a je dobře, že Česko je s USAR týmem Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy v Bejrútu mezi prvními. I to je potvrzení, že v záchrannářství patříme do světové špičky.

(Autor je bezpečnostní analytik)